

Dosarul nr.2ra-1495/22
2-18123604-01-2ra-12102022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: L. Mitrofan)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ilcenco Parascovia,
reprezentată de avocatul Dragomir Aliona,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ilcenco
Parascovia împotriva Întreprinderii Municipale ”Regia Transport Electric”,
intervenienți accesorii Procuratura Generală, Constantin Secrieru, CIA ”Asito”
SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2022, prin care s-a
respins apelul declarat de Ilcenco Parascovia și s-a menținut hotărârea
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 septembrie 2021,

c o n s t a t ă :

La 05 ianuarie 2018, Ilcenco Parascovia a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Întreprinderii Municipale ”Regia Transport Electric”,
solicitând repunerea în termen, încasarea prejudiciului material în sumă de
8622,00 lei și a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei.

În motivare, a indicat că la 20 mai 2007, Ilcenco Parascovia deplasându-se
cu troleibuzul nr.24 pe str. Pușkin, mun. Chișinău, condus de șoferul Constantin
Secrieru, din cauza unei frânări bruște și-a pierdut echilibrul și a lovindu-se cu
capul de o bară a căzut jos.

Conform raportului de examinare medico-legală nr.2096/D din 25 iulie 2008
în rezultatul examenului medico-legal suplimentar al documentelor medicale
prezentate pe numele Ilcenco Parascovia, s-a constatat diagnosticul: plaga
contuză în regiunea occipitală care a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice
a unui obiect dur contodent sau la lovire de acesta, posibil în timpul și
circumstanțele indicate, ce duce la o dereglare a sănătății de scurtă durată de la 6,
dar nu mai mult de 21 zile) și în baza acestui criteriu se califică ca vătămări
corporale ușoare.

Trauma cranio-cerebrală nu se supune aprecierii gradului de gravitate a

vătămarilor corporale din motivul prezenței a patologiilor vasculare cerebrale preexistente, care în rezultatul traumei au fost agravate.

În rezultatul acțiunilor șoferului troleibuzului nr.24, Constantin Secrieru, reclamantei i s-a cauzat un prejudiciu de un izvor de pericol sporit, proprietarul căruia este Întreprinderea Municipală "Regia Transport Electric" și în asemenea situație consideră că pârâtul urmează să poartă răspundere pentru salariații săi.

De la săvârșirea acestui fapt au trecut 10 ani, însă până în prezent nimeni nu a purtat răspundere.

Reclamanta a susținut că în plină noapte au aruncat-o în stradă și au lăsat-o pe trotuar, revenindu-și era în sânge, iar Întreprinderea Municipală "Regia Transport Electric", nu a sancționat șoferul angajat pe această ruta.

În explicația de la poliția rutieră șoferul Constantin Secrieru, recunoaște că, pe 20 mai 2007 se afla în calitate de conducător de troleibuz de pe ruta nr.24 și aproximativ la orele 12.45 la stația de pe str. Pușkin a fost anunțat de către o cetățeană că în troleibuz a căzut jos o persoană.

Reclamanta a invocat că apărarea drepturilor patrimoniale sunt prescrise exhaustiv, iar pentru repunerea în termenul de prescripție urmează să existe circumstanțe extraordinare, care au împiedicat exercitarea dreptului la acțiune.

Or, declanșarea unui proces peste 3 ani, contravine principiului securității raportului juridic, iar revendicarea bunurilor din posesia dobânditorului de bunăcredință ar constitui o ingerință în dreptul de proprietate și o violare a art. 1 Protocolul nr.1 Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor omului și Libertăților Fundamentale.

Până în prezent reclamanta fiecare an, este nevoită să cheltuiască bani pentru tratamentul medical, după producerea accidentului.

În rezultatul acțiunilor șoferului troleibuzului nr.24, a fost pricinuită paguba materială în mărime de 8,622 lei, în perioada anilor 2007-2017 și paguba morală în mărime de 100000,00 lei.

Reclamanta a solicitat admiterea cererii, repunerea în termen, încasarea prejudiciului material în sumă de 8622,00 lei și a prejudiciului moral în mărime de 100000,00 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani din 18 decembrie 2018, s-a respins ca neîntemeiată cererea privind repunerea în termen.

Cererea de chemare în judecată înaintată de Parascovia Ilcenco împotriva Întreprinderii Municipale "Regia Transport Electric" privind încasarea prejudiciului material și a prejudiciului moral, s-a respins, ca fiind tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2019, s-a admis apelul depusă de avocatul Aliona Dragomir, în interesele apelantei Ilcenco Parascovia.

S-a casat hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani din 18 decembrie 2018, și trimis cauza la rejudecare, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 16 septembrie 2021, cererea de chemare în judecată înaintată de Parascovia Ilcenco, s-a respins ca fiind tardivă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că reclamanta s-a adresat instanței de judecată cu acțiune privind încasarea prejudiciului material și moral în urma incidentului produs la 20 mai 2007, doar la 05 ianuarie 2018, adică peste

aproape 11 ani de la data nașterii dreptului la acțiune.

Instanța de fond a reținut că potrivit prevederile art. 1412 din Codul civil, este o normă specială față de art. 280 din Codul civil, întrucât se aplică răspunderii delictuale expres, exceptând răspunderea materială survenită în urma unor infracțiuni sau contravenții.

Astfel, instanța a aplicat termenul de prescripție prevăzut de art. 1412 din Codul civil, ca normă specială prevăzută în cazul răspunderii delictuale.

Instanța a constatat că termenul de 11 ani de zile de la data săvârșirii presupusei fapte este un termen mare, iar omiterea acestuia atrage răspunderea survenită de lege.

Cu referire la repunerea în termen a acțiunii instanța a reținut că reclamanta a solicitat repunerea în termen, însă nu a argumentat nici într-un fel motivele omiterii termenului de prescripție.

Singurul motiv fiind existența circumstanțelor extraordinare, care au împiedicat exercitarea dreptului la acțiune și declanșarea unui proces peste 3 ani, ceea ce contravine principiului securității raportului juridic, fără a indica în acțiune ce a împiedicat reclamanta să-și apere în instanța dreptul pretins a fi încălcat pe parcursul a 11 ani.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 20 septembrie 2021, avocatul Aliona Dragomir, în interesele apelantei Parascovia Ilcenco, a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 16 septembrie 2021 și emiterea unei decizii de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2022, s-a respins apelul declarat de avocatul Dragomir Aliona, în interesele apelantei Parascovia Ilcenco și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 16 septembrie 2021.

La 26 septembrie 2022, Ilcenco Parascovia, reprezentată de avocatul Dragomir Aliona a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că soluția instanțelor investite cu judecarea fondului este una greșită și nu este de acord cu soluția emisă.

La caz, sunt aplicabile prevederile art. 1398, 1422, 1423 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019).

Instanțele investite cu judecarea fondului nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței fiind în contradicție cu circumstanțele acțiunii.

Examinând cauza instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și nu au constatat corect natura raporturilor juridice aferente situației de caz.

Cu referire la termenul de depunere a recursului

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 iunie 2022.

Potrivit scrisorii de comunicare de la fila dosarului 29, Vol. II instanța de apel a expeditat părților decizi motivată la 27 iulie 2022, prin intermediul poștei

electronice, respectiv, recursul depus la 26 septembrie 2022, se încadrează în prevederile art.434 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 12 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 19/25 octombrie 2022, fapt atestat prin avizele de recepție de al fila dosarului 49-51.

Până la data examinării referinței, intimații nu au manifestat opțiunea de a depune referință.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de

acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ilcenco Parascovia, reprezentată de avocatul Dragomir Aliona, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ilcenco Parascovia, reprezentată de avocatul Dragomir Aliona.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh